№ 267
შაბათი, 11 დეკემბერი, 1899 წ.

1877—1899

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

№ 267
შაბათი, 11 დეკემბერი, 1899 წ.

რედაქცია:
ნიკოლოოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲑᲐᲠᲔᲒᲚᲐᲓ
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციის და წერა-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., შეორეზედ—8 კაპ.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲦᲘᲠᲘ:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 227

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 227

ᲞᲔᲚᲒᲠᲐᲜᲘ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲠᲝᲖᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ, ᲝᲚᲒᲐ ᲛᲐᲠᲘᲐᲛ, ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ, ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲖᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲘᲐᲙᲝᲑᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲗᲐ ᲓᲐ ᲫᲕᲔᲚ ᲘᲛᲜᲐᲫᲘᲡᲐ, ᲑᲐᲠᲑᲐᲠᲐ ᲘᲐᲙᲝᲑᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ ᲒᲐᲠᲐᲜᲘᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲜᲘᲜᲐ ᲘᲐᲙᲝᲑᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ ᲙᲐᲕᲚᲝᲕᲘᲡᲐ, ᲙᲝᲚᲔᲙᲢᲝᲠᲘ ᲓᲐ ᲙᲐᲠᲘᲡ ᲛᲤᲚᲝᲑᲔᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲤᲚᲝᲑᲔᲚᲘ ᲙᲐᲕᲚᲝᲕᲘᲡᲐ, ᲙᲝᲚᲔᲙᲢᲝᲠᲘ ᲓᲐ ᲙᲐᲠᲘᲡ ᲛᲤᲚᲝᲑᲔᲚᲘ ᲙᲐᲕᲚᲝᲕᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ ᲒᲐᲠᲐᲜᲘᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲜᲘᲜᲐ ᲘᲐᲙᲝᲑᲘᲡ ᲐᲡᲣ

მომადგენელნი — გერმანელნი და ჰუნგარნი. გულ-ნაკლულად დარჩენ სლავიანნი, რომელთაც ვერ მიაღწიეს საწადელსა და ამის გამო ამ ხნიდგან დაწყებული ღღევანდლამდე ყველაზედ ძლიერი სლავიანთა ტომისა ჩეხია დაუღალავად იბრძვის, რომ თვის ეროვნობას ისეთივე უფლება მოუპოვოს, როგორი უფლებაცა აქვთ მინიჭებული ჰუნგართა და თვით წინანდელ ბატონებს გერმანელებს. ხანდახან ბრძოლა ისე მწვავდება, ისეთს უკიდურესს სახეს იღებს, რომ შორიდგან მაყურებელს ეგონება, აი საცაა ერთმანეთს მიესევიან და ყელს გამოჭღდრიანო. ამას ნუღარ იტყვით, რომ ამისთანა დროს მშვიდობიანი მიმდინარეობა სახელმწიფო საქმეთა სრულიადა ჩერდება და ქვეყანა დიდს გაჭირვებასა და ზარალს იტანს.

ჩეხიას ეროვნულ ბრძოლაში ჰმეთაურობდა დიდად გამოცდილი, მხნე და დაუღალავი, დღეს ღრმად მოხუცებული დოქტორი რიგერი. მისი დასი ჰმოქმედობდა სიფრთხილით, ერიდებოდა უკიდურესს ღონისძიებას და სცდილობდა თავისი გაეყვანა ავსტრიის მინისტრებთან მშვიდობიანი მოლაპარაკებით. მთელ თავისს ხანგრძლივ სიცოცხლეში რიგერი სულ ამას ეჩიჩინებოდა ავსტრიას, რომ უფედერაციოდ ავსტრია ვერ იხეირებს, ვერ იხეირებს და ბურთიეთ სხვისი სათამაშო გახდებაო, რიგერის თავდაჭერილმა და ზომიერმა ქადაგებამ ბევრი სიკეთე შესძინა ჩეხიას, მაგრამ უმთავრესი სურვილი—თვითმართველობა ჩეხისთვის აუსრულებელი დარჩა. ავსტრიის სახელმწიფო კაცთ არ შეისმინეს რიგერის ხან თხოვნა, ხან რჩევა და არ აღუდგინეს ჩეხიას დაკარგული „სახელმწიფო უფლება“. მაშინ მოთმინებიდგან გამოსულმა ერმა უკმაყოფილებით ზურგი მიაქცია რივერსა და მისს დასსა და პარლამენტში სულ სხვანი გაჭზავნა საბრძოლველად. ახალ ჩეხთა დასი დიდის გაცხარებით და მოუთმენლობით შეებრძოლა სამინისტროს და მოსვენებას არ აძლევდა. უმაგალითო ბრძოლის შედეგი იყო ბადენის სამინისტროს განკარგულება, რომლის ძალით ჩეხურ ენას სრული და სავსე უფლება მიეჩიჭა ჩეხიაში.

ასეთი განკარგულება ბადენას სამინისტროსი დიდად იუცხოვეს და იწყინეს ავსტრიის გერმანელებმა ტოგორორ თუ ჩეხების ენა გაამატონეს მორავია-ბოჰემიაში და ამით ჩვენ, გერმანელები, ჩეხების ყურმოჭრილი ყმანი გაგვხადესო. გრაფ ბადენის მოღალატობა შესწამეს და გადასწყვიტეს,—არ ამოგინონ მთავარ-მინისტრად. საპარლამენტო ბრძოლა მეტს-მეტად გამწვავდა, რაკი ავსტრიის გერმანელებმა, რეიხსტაგში ობსტრუქციას მიჰყვეს ხელი. ვერც ერთს თვალსაჩინო საქმის განხილვა ვეღარ მოახერხა ბადენის სამინისტრომ ობსტრუქციის წყალობით და იძულებული გახდა მინისტრობაზედ ხელი აეღო.

ბადენის მემკვიდრეობა ეერგო კლარის. აღელვებულ და გაშმაგებულ გერმანელების დასამშვიდებლად კლარიმ არც აკია არც აცხელა და აიღო და მოსპო ბადენის განკარგულება. მთელი ჩეხია ყალყზედ დადგა ასეთის განკარგულებით. ნახევარ საუკუნეზედ მეტია, რაც იბრძვიან სამშობლო ენის უფლებისათვის, ბოლოს მოიპოვეს კიდეც და უცბად, ერთის კალმის მოსმით, წვა და დაგვით მოპოვებული უფლება კლარის სამინისტრომ გააუქმა. სტუდენტობა ჩეხიისა, მოქალაქენი, სოფლელნი, ერთის სიტყვით, დიდი პატარა შეიდრა მოპოვებული უფლების დასაცველად. ბევრგან სიტყვისა ტ წერილობითი წინაალმდეგობის გამოცხადებით არ გათავებულა საქმე. გაბრაზებულმა ხალხმა უწესობა მოახდინა და პოლიციას შეუარაცხება მიაყენა. აღელვებული ხალხის დასამშვიდებლად ჯარები გამოიწვია ძთავრობამ და მისის შემწეობით დაამყარა დროებით მშვიდობიანობა, თუმცა ძვირად დაუჯდა ეს დამშვიდება ორსავე მხარეს, რადგან დაჭრილთა და მოკლეთა რიცხვი საკმარისი იყო.

პარლამენტში უარესი იყო. ახალ ჩეხების დასმა მიჰმართა გერმანელების მიერ შარშან და შარშან-წინ ხმარებულს იარაღს—ობსტრუქციას და ამის გამო კლარის სამინისტროო დიდს გაჭირვებასა და უბედურებაში ჩავარდა, რადგან ვერც ერთს დღიურ, საუბრბოროტო საგანს ვერა სწყვეტავდა ჩეხების ობსტრუქციის წყალობით. კლარის სამინისტრო-პრეზიდენტობაც ისევე უნდა დასრულებულიყო, როგორც დასრულდა ბადენისა და, მართლაც, ამ დღეებში ვენიდგან მოსულმა დეპეშებმა ამბავი მოიტანა, რომ კლარი სამსახურს თავს ანებებსო. ორ ცეცხლ-შუა ჩავარდა კაცი, რომ იტყვიან, სწორედ ეს ემართებათ ავსტრიის მთავარ-მინისტრებს. ჩეხებს დაეკმაყოფილებ, გერმანელები გადაგეკიდებიან, ამათ მხარეს დაიჭერ, ჩეხები აგითვალწუნებენ და ამასობაში კი სახელმწიფო საქმეების მსვლელობა სრულიად ჩერდება.

მოხუცებულმა რიგერმა კვლავ აიმაღლა ხმა ამ გაჭირვების დროს. ამისათვის რიგერი სთხოვდა თავის დასელებს—შურსა და ბრძოლას ერთმანეთ შორის თავი დავანებოთ, ვიმოქმედოთ თანხმობით და გჯეროდეთო, რომ მომავალი ჩვენიაო. იმასაც ნუ დავიოწყებთ, რომ ჩეხები და ბოჰემიაში მცხოვრები გერმანიელნი მჭიდროდ ვართ დაკავშრებულნი მარტო ისტორიითა და ნივთიერად კი არა, ნათესაობითაცაო. ჩვენ შორის ისეთი ნათესაობაა შერეულ ქორწინების წყალობით, რომ ზოგჯერ ვერც კი მიხვდები, ჩვენგანი ვინ ჩეხია და ვინ გერმანელი. ძმათა შორის შფლისა და ბოროტების ჩამოგდება რა ხერის დაგვაყრის, მერე მაშინ, როცა გაბრაზებულ ბოჰემიის გერმანელნი დიდი გერმანიის იმპერიისკენ იყურებიან და იქ ეძებენ ხსნასა და შვებას. დაწყნარებულის მოლაპარაკებით შეიძლება სადავო საქმე ორისავე მხარესთვის სასიამოვნოდ გადავწყვიტოთო. ერთნაირის უფლების მინიჭება ყველა ტომისათვის რად უნდა იყოს საწყენი და სათაკილო გერმანელისათვისო? სწორედ ესაა ერთად-ერთი წამალი აღელვებულის ავსტრიის დასამშვიდებლადაო, სთქვა რიგერმა.

ძველს საყვარელს მეთაურს აღტაცებთ უსმენდა სიტყვას კრება და ტაშის ცემითაც დაჯილდოვა მხცოვანი ორატორი, მაგრამ ავსტრიის გერმანელებს გაგონებითაც არ უნდათ გაიგონონ, რომ ჩეხები შეიძლება იმათი თანასწორნი გახდნენ.

ა. ფრონელი

ახალი ამბავი

⁂ გუშინ-წინ, 9 დეკემბერს, ტფილისის ქალაქის საბჭო შეუდგა 1900 წლის ქალაქის შემოსავლის განხილვას. 10 საათი რომ შესრულდა, ხმოსნებმა თან და თან დაიწყეს გარეთ გასვლა, ასე რომ 10 საათ. 10 წ. ძხოლოდ 25 ხმოსანი ღა დარჩა. იქით ეძიეს, აქეთ, მაგრამ მეტი ვერ იპოვნეს, დანარჩენები უკვე წასულიყვნენ. ქალაქის მოურავმა განაცხადა, რომ რადგან, ჩემდა სამწუხაროდ, ხმოსნებმა აღარ დაიცადეს, ამიტომ სხდომას ვხუჭავო, და სთხოვა ქალაქის მდივანს აღნუსხეთ ის ხმოსნები, რომელთაც არ დაიცადესო. ამ კრებაზედ საბჭომ მოისწრო შემოსავლის ხუთი მუხლის განხილვა, სახელდობრ: შემოსავლისა უძრავ მამულებიდგან,—სავაჭრო და სამრეწველო სახლებიდგან,—კერძო კაცთა ცხენებისა და ეტლებისაგან, სხვა და სხვა შემოსავლისა,—საქალაქო მამულებისა და საიჯარო ადგილებიდგან.

საანგარიშო წელში ქალაქი მოელის შემოსავალს 1,241,453 მან., მიმდინარე (1899 წ.) შემოსავალზედ 17,485 მანეთით ნაკლებს.

⁂ მთავარ-მართებელმა ნება დართო მიეცეს საგუბერნიო მთავრობას საქონლის ჭირთან საბრძოლველად 6,000 მან.

⁂ კაკაესის მთავარ-მართებელმა შუამდგომლობა აღძრა კოჯორის აღმართის შესაკეთებლად ფულის გადადების შესახებ.

⁂ 9 დეკემბერს მთავარმართებელის საბჭომ დაამთავრა ამიერ-კავკასიის მომავალ სამის წლის (1901 წლიდგან) საერო გარდასახადთა ხარჯთ-აღრიცხვის პროექტების განხილვა. მომავალ კვირაში იგივე საბჭო შეუდგება საერო გარდასახადთა გაწერის განხილვას.

⁂ მთავარ-მართებლის საბჭოს წევრი ი. ვ. მიკკვეიჩი ამ დღეებში პეტერბურგს მიემგზავრება ინ კომისიაში მონაწილეობის მისაღებად, რომელიც ფინანსთა სამინისტროსთან დაარსდა ქ. ბათუმში ნავთის ქალაქის მოწყობის გამო.

⁂ მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა მინისტრმა ნება დართო უსასყიდლოდ მიეცეთ რუსეთიდგან გადმოსახლებულთ სახელმწიფო ხეტყე სახლ-კარის გასამართავად.

⁂ „ცნობის ფურცლის“ დროებით რედაქტორად კავკასიის მთავარ-მართებელს ეურნალ „მოამბის“ რედაქტორი ალ. მ. ჭყონია დაუმტკიცებია.

⁂ გუშინ, 10 დეკემბერს, და გუშინწინ რუსეთის ფოსტა არ მოსულა ტფილისში.

⁂ პარასკევს, 10 დეკემბერს, ტფილისის ოლქის სასართლოს პირველმა სამოქალაქო განყოფილებამ განიხილა ბ-ნ ნასირბეგოვის დაწყებული დავა ტფილისის სათავადაზნაურო საადგილ-მამულო ბანკის წინააღმდეგ. სასამართლომ გარდაწყვეტილების გამოცხადება 22 დეკემბრისათვის გადასდო.

⁂ ქალაქის გამგეობამ ნოტარიუსს გაუგზავნა ქალაქის-მიერ უსახელო საზოგადოებასთან დადებული ხელშეკრულება ორისავე მხრის წარმომადგენელთა ხელის მოსაწერად.

⁂ გზათა სამინისტროს განუხილავს და დუმტკიცებია კავკასიის გზების შესაკეთებლად და გასაყვანად საჭირო ხარჯთ-აღრიცხვა. ამ ხარჯთ-აღრიცხვით ახალ სამუშაოთათვის განზრახულია 2,000,000 მანეთის გადადება.

⁂ ტფილისის ქალაქის სამხედრო საკრებულომ 8 დეკემბერს, როგორც აქმნა, შეავსო ქრისტიან ახალ ჯარის-კაცთა რიცხვი იმ ყმაწვილ-კაცებით, რომელთაც 500 და 600 ნომრები შეხვდათ კენჭის ყრის დროს. ამ ჟამად საკრებულო შეუდგება დიდ ნომრიან ყმაწვილების გამოცვლას და ჯარიდგან დაბრუნებას და მათ მაგვრად მიიღებს მცირე ნომრიან ყმაწვილთ, თუ პოლიციამ მოსძებნა ისინი და საკრებულოს წარუდგინა.

⁂ კავკასიის სამეურნეო საზოგადოება შუამდგომლობას აპირებს მიწად-მოქმედების სამინისტროს წინაშე იმის შესახებ, რომ კავკასიის ყველა პირველ დაწყებით სკოლაში შემოღებულ იქმნას მეგრელ მუმეობის მცირე სწავლება.

⁂ 9 დეკემბერს ქალაქის გამგეობამ დაადგინა: გაზეთებსადამ გაზეთის წარმომადგენელთ, რომ მათ ქალაქის მდივნისაგან შეუძლიანთ ცნობები მიიღონ გამგეობის დადგენილებათა შესახებ, ხოლო იმ ცნობების მისაღებად კი, რომელიც გამგეობის მიერ ჯერ კიდევ განუხილველ მიწერ-მოწერას შეეხება, შეუძლიანთ მიჰმართონ გამგეობის წევრთ თითოეულ განყოფილებაში ცალკე.

⁂ სენატმა განმარტა, რომ ქალაქის თანამდებობაში დამტკიცების დროს გუბერნატორმა უპირატესობა უნდა მისცეს იმათ, ვისაც კენჭის ყრის დროს თეთრი კენჭი მეტი მეტვედრია, ვიდრე შავი. გუბერნატორი იმთ, რომელნიც თუმცა იმავე საბჭოს აურჩევია, მაგრამ სხვა რომელსამე თანამდებობაზედ, ვერ დაამტკიცებს სხვა თანამდებობაში, თუ საბჭომ იმავე თანამდებობაზედ ორჯელ არ მოახდინა არჩევნები საქალაქო დებულების მე-119 მუხლის ძალით.

⁂ სამკურნალო დეპარტამენტმა საყოველთაო მოწერილობით წინადადება მისცა კავკასიის სამკურნალო გაგებიდან, ცნობები მოიმაწოდეთ იმ დასახლებულ ადგილთა შესახებ, რობლებშიაც სასურველია ფერშლების დანიშვნა მცხოვრებთათვის საკურნალო დახმარების აღმოსაჩენადაო.

⁂ ქუთაისის ქალაქის საბჭომ დაადგინა მისცეს წყლის მილების გაყვანის კონცესიის უფლება ინ. ბ-ნს

რტვინველად იტანდა ყველაფერს, ათას ში ერთხელ ფეხის ხმა გაგონებისას მხოლოდ ხელებს გაიშვერდა ხოლმე და ამ რიგად განაცხადებდა თავისს უკმაყოფილებას..

ბოლოს მოწყალების თხოვნაც დაიწყებინეს. იდგა უსინათლო გზაზედ ქუდ-გაშვერილი და ბუტბუტებდა: „მოწყალება მოიღეთ, ღვთის გულისათვის!“

მაგრამ გლეხებს მაგრე რიგად არ უყვართ ფულის გაღება, და უსინათლო როგორც ცარიელი მიდიოდა ისევე ცარიელი ბრუნდებოდა შინ. ხან რაძღენიმე კვირა გავიდოდა, რომ ერთ გროშსაც არ მიიტანდა.

მაშინ უზომოდ შეიძულეს, აითვალწუნეს, და აი უსინათლო როგორ განშორდა წუთი-სოფელს.

ერთ ზამთრის დღეს მიწა თეთრად იყო თოვლით გადაპენტილი. საოცრად ცივდა. სიცივე უსინათლო დილით ადრე გაიყვანა შარა-გზაზედ ტ იქ დააყენა მოწყალების სათხოვნელად. მთელ დღეს ადარ წასული უსინათლოსთან; როდესაც დაღამდა, ყველანი დაარწყეს, ვიყავი უსინათლოსთან, მაგრამ ვერ ვიპოვნეს, საღღაც წასულიაო.

„ეჰ!—დაუმატა სიძემ,—არც-კი ღირს ამისთვის თავი შევიწუხო! უთუოდ წაიყვანა ვინმემ. არ დაიკარგება; ხვალ ისევ მომადგება კარზედ და თავისს კერძს მომთხოვს“.

მაგრამ მეორე დღეს უსინათლო არ დაბრუნებულა.

დიდ ხახს იდგა უსინათლო გზაზედ და მოწყალებას თხოულობდა. ნახევრად გაყინული და ძალზედ აკანკალებული უსინათლო ბოლოს გზას გაუდგა. ჩუმად, ხმა-ამოუღებლივ მიდიოდა თოვლით დაფენილ მინდორში, მაგრამ რადგანაც გზას ვერ არჩევდა, ხან ერთ ხრამში ჩავარდებოდა ხოლმე, ხან მეორეში.

სიცივე უფრო და უფრო უპირებდა საქმეს. გაყინულ ფეხებს ძლივსღა მიალასტასებდა. ერთი წუთიც და ძალა-გამოლეული უსინათლო მიწაზედ დაეშო.

მალე თოვლმა სრულიად დამალა იგი. თეთრად გადაღებილ მინდორში ერთი შავი წერტილიც-კი აღარსად მოჩანდა.

ნათესავნი მთელი რვა დღე დაფუფუფუნებდნენ, აკეთებენებდნენ ყველას, რომ დაეძებინათ უსინათლოსაო.

ასე გასინჯეთ, იტირეს კიდეც.

ზამთარი სუსხიანი იყო და თბილი დღეები მეტად გვიან დაიპირა. ეოთხელ, კვირა დღეს, ფერმერებმა მინდორში თვალი მოჰკრეს მთელ გუნდს ყვავებისას; ყვავები ერთ ადგილს ცალტრიალებდნენ.

მთელი ერთი კვირა ყვავები იმ ადგილს აღარ მოშორებიან. ხან დადგშვებოდნენ დედა-მიწაზედ და თავიანთის ნისკარტით თეთრს თოვლსა სჩიჩქნიდნენ, ხან კიდევ სიხარულით ჰაერში აფრინდებოდნენ და იქ ნავარდობით თავს ირთობდნენ.

ბოლოს ყვავების ასეთმა საქციელმა ერთი ბავშვის ყურადღება მიიქცია; ბავშვი გაიქცა მინდორში და ნახევრად დაკენკილ უსინათლოს გვამსა-კი წაწყდა...

ყოველთვის, როდესაც-კი მზის სხივების ხილვით უზომო სიხარულსა ვგრძნობ, გულს სევდით მივსებს მწარე მოგონება უსინათლოს ცხოვრებისა, იმ უბედურისა, რომელსაც ხსნა და შველა მხოლოდ სიკვდილმა მიანიჭა.

ი. ა—ძე

მიხაილოვს, რომელსაც განზრახვა აქვს ორთქლის ძალის შემწეობით გაიყვანოს წყალი რიონიდგან. ამას გარდა, როგორც „ტფ. ფ.“-ს აუწყებენ, იმავე გამგეობას რამდენიმე წინადადება წარედგინა სხვა-და-სხვა მწარმოებელთაგან, რომელნიც ქუთაისში ელექტრონის განათების გამართვას ჰკისრულობენ.

⁂ კავკასიის საბაღოსნო საზოგადოების განყოფილებამ დაამტკიცა ის ჯილდოები, რომელიც დაენიშნათ სოხუმში გამართულ საბაღოსნო გამოფენაში მონაწილეობის მიმღებთა. სხვათა შორის, დაენიშნათ ჯილდოები: პატარა ოქროს მედლები: მაღალანას ნაყოფებისა და ღვინისათვის და ბათუმის სახელოსნო სასწავლებელს აბრეშუმის ქსოვილებისათვის. დიდი ოქროს მედლები: ი. ი. კოშელიშვილს კონსერვებისათვის; სამგორელო სპეციალურ სასწავლებელს ფოთში ეკალიპტუსა და კვიპაროსის ნერგების გაშენებისათვის; მუჯდის ნორმალურ სასწავლებელს სვანეთში ბოსტეულობისათვის. მატარა ვერცხლის მედლები: შამიანის აბრეშუმის ქსოვილებისათვის; ოზურგეთის სპეციალურ სასწავლებელს ბოსტნეულობისათვის; ბაზეის სასწავლებელს ბაღეულობისა და მეფუტკრეობის ნაწარმოებათათვის; მებაღეს ტეტვაძეს ყვავილებისათვის. ბრონზის მედლები: ნ. მ. ტეტვაძეს, სოხუმში, ნაყოფებისათვის; პ. ვ. ფაკოთაის ნაყოფებისათვის; გ. კ. ბოლქვაძეს (ქუთაისში) არაყისათვის; ა. ჩხეიძეს—აგრეთვე; ოზურგეთის სასწავლებელს ბოსტეულობისათვის; დანიდის სასოფლო სიზოგადოებას მებოსტნეობისათვის და მებაღეობისათვის; ოდურის სასოფლო საზოგადოებას ბოსტეულობისათვის; ნაგორეშინდის ნორმალურ სასწავლებელს აგრეთვე; ბეელ სენაგის სამანისტრო სკოლას აგრეთვე; ქუთაისის სასწავლებელს ბოსტნეულობისა და მეაბრეშუმეობისათვის; სოხუმის სამთო სკოლას ბოსტნეულობისათვის; მარანის სასწავლებელს ბოსტნეულობისა და ბამბისათვის; მევდელს ი. გ. ბერულავას ნაყოფებისათვის; მ. ა. ოსოყიანის აბრეშუმეულობისათვის; ს. გ. გეგეჭკორიშვილს ადგილობრივის ბოსტნეულობისაგან ადგილობრივის და ევროპიელის საქმელების მომზადებისათვის; საჩხერის სასწავლებელს მეფუტკრეობისა და მეაბრეშუმეობის ნაწარმოებათათვის; დანიდის მაძინების მონასტერს მეფუტკრეობისა და მევენახეობის ნაწარმოებათათვის.

⁂ თუმცა ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორა უკვე შეუდგა თოვლისაგან დაზიანებულ ტელეფონის მავთულების შეკეთებას, მაგრამ როგორც ეს მავთულები მეტად დაზიანებულია, ხოლო მუშაობას-კი ამინდი ხელს არ უშლიან, ამის გამო ტელეფონი ქალაქის მარცხენა მხარეზედ ვერ განახლდება ერთს კვირაზედ ადრე.

⁂ შავი ზღვის ნავთ-სადგურებში აუარებელი საქონელი მოგროვილა, რომელიც კავკასიაში უნდა იქმნას მოტანილი: შაქარი, რკინა, მანუფაქტურა და სხ. საქონელი ვერ წამოუღიათ იმის გამო, რომ ფოთისა და ბათუმის ნავთ-სადგურები ადრევე მთლად ავსებულა საქონლით. ფოთის ნავთ-სადგურის დასაცლელად ამ ეკიმად 1,100 ვაგონია საჭირო, რკინის გზაკი მხოლოდ ოც-ოც ვაგონს აწვდის დღე და ღამეში; ამიტომ იმის წინდაწინვე მიხვედრაც-კი შეუძლებელია, თუ როდის დაიწყეს ნავთ-სადგური წესიერად მოქმედებას. ბათუმში რკინის გზა არსებულ მოთხოვნილების მეოთხედსაც ვერ აკმაყოფილებს. კავკასიის ვაჭრობა თითქმის შესდგა და საქმე სულ უფრო მწვავდება („ტფ. ფ.“).

⁂ „ნოვ. ვრ.“-ის სიტყვით, ბაქო-პეტროვსკის რკინის გზის გაყვანის გამო არ გაუქმდება საქართველოს სამხედრო გზა. პირიქით გარდაწყვეტილია, რომ ეს გზა მომავალშიაც ისე სამაგალითოდ იქმნას დაცული, როგორც ახლა არის. ამას გარდა განზრახვა აქვთ ახალი გზა გაიყვანონ სად. მცხეთიდგან არაგვის ნაპირად გზის 8 ვერსის მანძილზედ შესამოკლებლად.

⁂ 8 დეკემბერს დიდის თოვლის გამო მიმოსვლა ამიერ-კავკასიის რკინის გზაზედ ტფილისსა და ბაკოს შუა შეწყდა.

⁂ საჯარო ვაჭრობა, რომელიც კუკიის ადგილების იჯარით გასაცემად ეობდა, ქალაქის გამგეობამ დაამტკიცა.

⁂ პოლიციამ შეიპყრო დიდუბეში ამიერ-კავკასიის რკინის გზის მეინერედ ნამყოფი თაყაია, რომელსაც ჰბრალდება რკინის გზის მიმოსვლის უფროსის მოკვლის განზრახვაში მონაწილეობის მიღება. თაყაია დატუსაღებულ იქმნა მეტების ციხეში.

⁂ ყარსის რკინის გზაზედ ყარსსა და გუმბრს შუა ძლიერის ქარ-ბუქისა და დიდის თოვლის გამო გზა შეკრულია.

⁂ საქართველოს სამხედრო გზაზედ მიმოსვლა არ არის შეწყვეტილი. ტფილისსა და დუშეთს შუა ეტლები დადის, მაგრამ ძმიდედ-კი, შემდეგ სად. ყაზბეგამდე მარხილებით სწარმოება მიმოსვლა, ხოლო ყაზბეგიდგან კავკაკამდე ისევ ეტლები დადის.

⁂ მიმოსვლა ბაკ-ეკეცილზედ ახალქალაქსა და გუმბრს შუა შეწყვეტილია თოვლისა გამო.

თეატრის მატიანე

(ᲐᲛᲚᲔᲗᲘ, ᲢᲠᲐᲒᲘᲓᲘᲐ 5 ᲛᲝᲥᲛᲔᲓ. ᲨᲔᲥᲡᲞᲘᲠᲘᲡᲐ).

9 დეკემბერს ქართველმა დრამატიულმა დასმა, კ. ალექსი-მესხიშვილის მოსაწყალობით, წარმოადგინა შექსპირის სუთ-მოქმედებიანი ტრაგედია „ჰამლეტი“. როგორც მოსალოდნელი იყო, წარმოდგენამ აუარებელი საზოგადოება მიიზიდა, და თეატრი მთლად ს

მეზოგრეს �რ-კი ესმოდა, რა არის მეაბრეშემეობა და რა სარგებლობა მოაქვს ადამიანისთვის ამ მეურნეობის საუკეთესო დარგს. მხოლოდ ზარშინ გაეგებიაის საბრეშემო საგურის მეაბრეშემე ბ-ნმა ზანისმა აბრეშემე�ბის გამოფენა გაკმბრთა სოხუმის ოდქის სოფ. დარანდაში; გამოფენის აზრი, რასაკვირველია, ის იყო, რომ ხალხი გასცნობოდა მეაბრეშემეობას და გაკურეულებულიყო. იგი აქურ კეონომიურად დაქეკეთებულს მეზოგრეთა შორის. კეთილი აზრის გამოფენისამ საუკეთესოდ ასრულა საქმე. ეს ფენომენი ზარშინ-ის ოჯახიდან ეკეთებოდა. ეს ოჯახი ბევრ მეაბრეშემეობასა ეკეთებოდა. ეს ოჯახი ბევრ ადგილებში